

СТАНОВИЩЕ

ОТ

Доц. Руска Василева Паскалева, дм

Ръководител катедра „Медицинска рехабилитация и ерготерапия,
Физикална медицина и Спорт“

Медицински факултет, Тракийски университет – Стара Загора
относно:

Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, в професионално направление 7.1. „Медицина“, област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“ на тема:

„СРАВНИТЕЛНО ПРОУЧВАНЕ НА ЕФЕКТИТЕ ПРИ ТЕРАПИЯТА С ДЪЛБОКА ОСЦИЛАЦИЯ /DEEP OSCILLATION/ И НЯКОИ ПРЕФОРМИРАНИ ФИЗИКАЛНИ ФАКТОРИ ПРИ ЛЕЧЕНИЕТО И РЕХАБИЛИТАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТИ С ОСТЕОАРТРОЗА “

с автор: **д-р Галина Петрова Мръцкова-Делиева**, докторант към катедра „Медицинска рехабилитация и ерготерапия, Физикална медицина и Спорт“
Медицински факултет, Тракийски университет – Стара Загора
Научен ръководител: проф. д-р Елена Милкова Илиева, дм

Настоящото становище представям в качеството си на Председател на Научно жури назначено с Заповед № 3097/19.12.2017г. на Ректора на Тракийски университет – Стара Загора и решение на Факултутун съвет на Медицински факултет (Протокол № 10/14.12.17г.) за провеждане на процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“.

Представените документи по процедурата са отлично подредени и отговарят на изискванията.

Кратки биографични данни и кариерно развитие на д-р Галина Петрова Мръцкова - Делиева. Родена е в гр. Стара Загора, където завършва средното си образование през 1992г. в математическа гимназия – „Гео Милев“. През 1998г. завършва Специалност „Медицина“ в Медицински факултет – Стара Загора. Придобива специалност „Физикална терапия и рехабилитация през 2003г. За периода 1998-2003г. работи като ординатор в Отделение по физикална и рехабилитационна медицина в МБАЛ – гр. Раднево. За периода 2004-2009г. заема ръководни длъжности Зам управител и началник отделение по „Физикална терапия“ на същата болница. От 2006г. е асистент в катедра „Медицинска рехабилитация и ерготерапия, Физикална медицина и Спорт“. Д-р Мръцкова е провела редица квалификационни курсове в областта на

физикалната медицина и рехабилитация, диагностика и лечение на остеоартрозите.

Представеният от докторанта **д-р Галина Петрова Мръцкова-Делиева**, Дисертационният труд съдържа 257 страници. Включва 85 фигури, 20 таблици и 18 приложения с 13 таблици. Библиографията обхваща 513 литературни източника (49 на кирилица и 464 на латиница).

Дисертационната работа е обсъдена, одобрена и насочена за защита от разширен катедрен съвет на Катедрата „Медицинска рехабилитация и ерготерапия, Физикална медицина и Спорт“ в Медицински факултет при Тракийски университет – Стара Загора на 08.12.2017 година.

Темата е актуална с голямо клинично и медико-социално значение, предвид честотата на разпространение на остеоартрозите и нарушаването качеството на живот на 15% от населението. По данни на СЗО от 2003г. мускулно-скелетните заболявания са сред най-честата причина за хронична болка, ограничена двигателна активност и трайна неработоспособност. Проучването и въвеждането в медицинската практика на нови преформирани физикални фактори е от съществено значение за лечението, рехабилитацията и превенцията на дегенеративните ставни заболявания.

Основно внимание в дисертационни труд е отделено на задълбочено проучване на терапевтичния ефект и въздействието на терапията - дълбока осцилация /Deep Oscillation/ базирана на нискочестотното променливо електростатично поле, чрез комплексна оценка на получените резултати при лечението и рехабилитацията на пациенти с остеоартроза на колянна става за първи път в България. Дисертационният труд е стандартно **структуриран**, отговаря на всички изисквания. Съдържа: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъжданеизводи, приноси, библиография и приложения.

Литературният обзор е доста богат, представен на 60 страници обобщава класически и съвременни теории по темата. Доказва добрата информираност и задълбоченост на дисертанта да борава с медицинската литература. Много екзактно са представени разделите на литературния обзор, включващи общата характеристика на дегинеративните ставни заболявания и в частност артрозата на колянна става. Обстойно са разгледани рисковите фактори за възникване, развитие и прогресиране на остеоартрозите.

Направена е подробна кинезиологична характеристика на колянна става и е анализирана мускулната дейност ѝ по време на ходенето. Определени са методите и средствата за клинично – инструменталното изследване на остеоартрозите, включвайки иновативни методи за диагностика. Подробно са описани традиционните методи на физикалната терапия и рехабилитация за лечение на отеоартрозите.

Поставен е акцента на терапевтичното действие на Deep Oscillation базирано на нискочестотното променливо електростатично поле,

изразяващо се в: много добър аналгетичен,, психологичен; противовъзпалителен и имуностимулиращ ефект; подобряващ микроциркулацията и редуциращ отока ефект. Специфичното въздействие се проявява и върху: повишаване мобилността на ставите; нормализиране на мускулния тонус и редуциране на мускулния спазъм; подобряване трофиката и регенеративните процеси. Литературния обзор завършва с добре оформено обобщение на проучената литература и са посочени показанията и противопоказанията за прилагане на Deep Oscillation.

Терапията с нискочестотно променливо електростатично поле е нова и потенциално иновативна възможност за рехабилитация и функционално възстановяване при пациенти с остеоартроза и хронична болка в медицинската практика в България.

Целта на дисертацията е формулирана правилно и точно: Да се проучат терапевтичните ефекти от приложението на нискочестотно променливо електростатично поле, реализирано по метода за Deep Oscillation чрез осъществяване на комплексна оценка на получените резултати при лечението и комплексната рехабилитацията на пациенти с остеоартроза на колянната става.

Задачите са седем и определят посоките за реализиране на целта на дисертационния труд.

Материалът и методите са правилно подбрани и аргументирани. Методиката е коректно описана, като включва функционални методи и тестове. В проучването са включени 144 пациенти, от които 101 жени и 43 мъже. Пациентите са разпределени на случаен принцип в три групи: – Тестова група – 57 пациенти, които провеждат лечение с НЧПЕСП; – Рутинна група – 54 пациенти, третирани с ИФТ; – Контролна група – 33 души, която провежда плацебо НЧПЕСП по метода на Deep Oscillation. Терапевтичният курс включва 10 бр. процедури с преформиран физикален фактор и кинезитерапевтичен комплекс, проведен непосредствено след електролечението. Всички пациенти предварително се запознават със спецификата на физикалния фактор, с който ще бъдат третирани, възможните странични ефекти и противопоказания за лечение. Лечението се провежда след информирано съгласие от страна на пациента, като всеки пациент може да се откаже от провеждането на терапия по всяко време на курсовото лечение.

Резултатите и анализите към тях са детайлно изложени и богато онагледени с помощта с 85 фигури, 20 таблици и 18 приложения с 13 таблици, като са използвани статистическите методи – вариационен, сравнителен и корелационен анализ чрез SPSS 10 for Windows. Обсъждането на резултатите е направено при отделните изследвания.

Подробно са представени и анализирани резултатите в четири времеви пункта за трите групи: преди терапията, след терапията, след първия и след третия месец. Направено е междугрупово сравнение на

терапевтичния ефект от прилагането на преформирани физикални фактори.

Направени са полезни за практиката заключения относно значението на комплексната рехабилитация за лечението на остеоартрозите. Качествения анализ утвърждава научния стил на докторанта с конкретните изводи и обобщения в края на всяко изследване.

В дисертацията са формулирани 13 извода, които обобщават резултатите от това задълбочено проучване.

Приносителите в дисертационния труд са с научно-теоретичен и научно-приложен характер, като за първи път в България обобщават прилагането на Deep Oscillation чрез обширно, проспективно, рандомизирано плацебо-контролирано, единично сляпо проучване при пациенти с остеоартроза на колянна става. Апробира се нов неинвазивен метод за повлияване на основните симптоми при гонартроза с преформирани физикални фактори.

Във връзка с дисертационния труд са представени **четири публикации** на д-р Галина Петрова Мръцкова-Делиева в пълно съответствие с изискванията на докторантската програма.

Авторефератът е направен поред изискванията в обем от 76 страници, правилно структуриран и отразява собствените резултати на докторанта постигнати в дисертацията, завършва с езюме на английски език.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Дисертационния труд на тема „СРАВНИТЕЛНО ПРОУЧВАНЕ НА ЕФЕКТИТЕ ПРИ ТЕРАПИЯТА С ДЪЛБОКА ОСЦИЛАЦИЯ /DEEP OSCILLATION/ И НЯКОИ ПРЕФОРМИРАНИ ФИЗИКАЛНИ ФАКТОРИ ПРИ ЛЕЧЕНИЕТО И РЕХАБИЛИТАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТИ С ОСТЕОАРТРОЗА“ с автор д-р Галина Петрова Мръцкова-Делиева е добре структуриран, написан е на добър литературен език и е посветен на сериозен медико-социален проблем. Дисертантът умело обобщава темата и ни представя един завършен в структурата си дисертационен труд, съобразен с всички съвременни изисквания и приложена иновативна методика за комплексна рехабилитация при артроза на колянна става.

Убедено давам положителен вот „Да“ и препоръчвам на Почитаемото научно жури да гласува „ЗА“ присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на д-р Галина Петрова Мръцкова-Делиева по научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“, в професионално направление 7.1. „Медицина“, област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“.

09.02.2018г.
Стара Загора

Изготвил становището:
/Доц. Руска Паскалева, дм/